

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 21 декември 2021 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Северна Македонија: ноември 2021 година

- Во ноември 2021 година, **паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{1,2})** е зголемена за 0,7% на месечна основа, во најголем дел под влијание на растот на депозитните пари, при помал раст и кај краткорочните депозити, а во услови на пад на готовите пари во оптек и долгорочните депозити до две години. На годишна основа, паричната маса е зголемена за 9,5%, главно како резултат на повисоките депозитни пари и краткорочни депозити, при мал раст и на готовите пари во оптек и речиси непроменети долгорочни депозити до две години.

Табела 1. Вкупни депозити и кредити^{3,4} на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	10.2021	11.2021	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	10.2021	11.2021	10.2021	11.2021
Парична маса М4	455,834	468,912	469,050	486,989	505,157	507,914	8.9	9.8	6.9	6.9	7.8	7.6	-0.5	0.5
Парична маса МЗ	403,714	416,935	418,556	436,231	458,578	461,572	8.3	9.7	7.6	8.0	9.7	9.5	-0.5	0.7
<i>од кои:</i>														
Готови пари во оптек	37,891	41,125	41,667	43,701	44,699	42,817	21.3	26.3	24.9	21.0	6.6	3.6	-0.6	-4.2
Вкупни депозити	409,200	418,916	418,644	434,915	451,580	456,329	8.3	8.4	6.1	5.9	8.1	8.1	-0.4	1.1
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	108,138	110,550	112,505	123,212	127,992	132,332	12.5	11.2	8.0	10.1	13.9	13.7	-1.6	3.4
<i>Во денари</i>	75,876	77,609	79,641	86,323	85,602	89,584	13.8	9.3	5.4	5.4	8.8	10.5	-2.1	4.7
<i>Во странска валута</i>	32,261	32,941	32,865	36,889	42,390	42,748	9.5	15.9	14.9	22.8	25.9	20.9	-0.6	0.8
Домаќинства	275,574	280,512	278,469	285,216	297,787	298,786	8.6	8.7	6.1	4.6	7.2	7.1	0.0	0.3
<i>Во денари</i>	147,532	149,204	145,806	150,991	150,463	148,093	11.9	10.1	6.2	3.3	4.0	1.9	-2.3	-1.6
<i>Во странска валута</i>	128,042	131,309	132,663	134,225	147,324	150,693	5.1	7.1	6.0	6.2	10.7	12.9	2.6	2.3
Вкупни кредити	343,702	352,718	352,824	357,296	377,466	380,475	5.8	6.6	7.3	4.7	6.7	7.7	0.6	0.8
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	167,654	172,978	168,086	169,826	177,363	179,052	1.8	4.6	5.2	1.1	5.6	7.4	0.7	1.0
<i>Во денари</i>	103,597	106,688	101,925	102,688	109,049	110,678	0.4	3.3	2.7	-0.9	6.7	9.8	1.5	1.5
<i>Во странска валута</i>	64,057	66,290	66,161	67,138	68,314	68,375	4.0	6.9	9.3	4.3	4.1	3.8	-0.4	0.1
Домаќинства	174,634	178,384	183,431	185,814	198,190	199,357	10.1	8.8	9.5	8.0	7.3	7.7	0.5	0.6
<i>Во денари</i>	96,643	99,469	103,939	105,049	112,216	113,009	8.8	8.7	12.0	10.5	6.9	7.5	0.7	0.7
<i>Во странска валута</i>	77,990	78,916	79,492	80,765	85,974	86,348	11.9	8.9	6.4	5.0	7.9	7.9	0.4	0.4

Извор: НБРСМ.

¹ Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

² Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат М3 (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат М3 и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

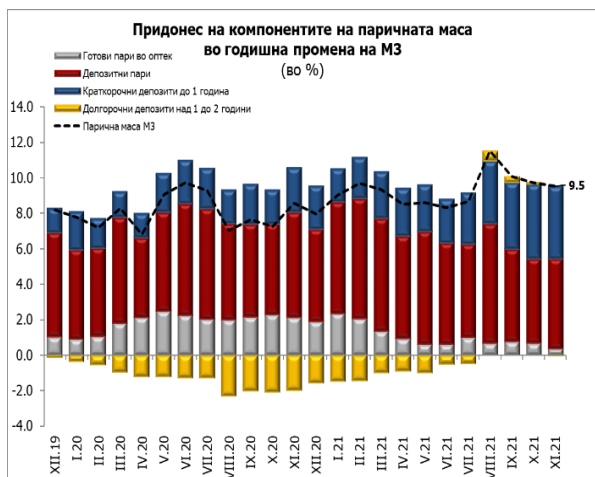
³ Годишните стапки на кредитите во периодот од јули 2019 година па наваму се под влијание на ефектите од мерката на НБРСМ за отпис на побарувањата коишто се целосно покриени подолго од една година.

⁴ Податоците за монетарните агрегати, како и вкупните депозити и кредити заклучно со август 2020 година, не ги вклучуваат податоците за една банка на која во август 2020 година ѝ е укината дозволата за основање и работење и е отворена стечајна постапка.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во ноември, **вкупните депозити**⁵ забележаа месечен раст од 1,1%, којшто во поголем дел се должи на растот на депозитите на корпоративниот сектор. Годишниот раст на вкупните депозити изнесува 8,1% и е резултат на зголемените депозити кај двата сектора, со поголем придонес на секторот „домаќинства“.
- **Вкупните кредити**⁶, овој месец, се зголемени за 0,8% на месечна основа, под влијание на растот на кредитите кај двата сектора, со поголем придонес на корпоративниот сектор. На годишна основа, вкупните кредити бележат раст од 7,7%, којшто во услови на раст на кредитирањето кај двата сектора, е поизразен кај секторот „домаќинства“.

Извор: НБРСМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁷

Извор: НБРСМ.

⁵ Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

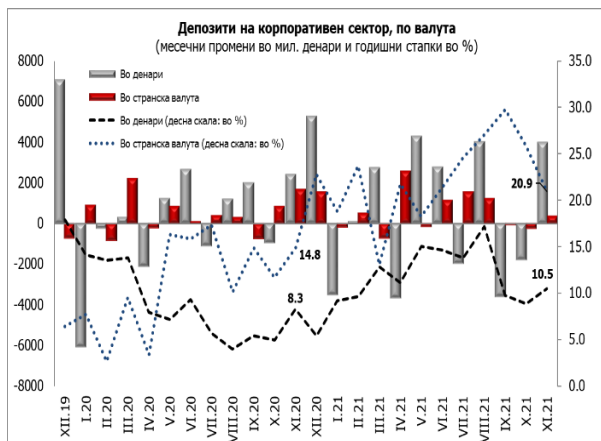
⁶ На 9 август 2018 година, Советот на Народната банка ја усвои Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 149/18), според која банките имаат обврска да ги пренесат од билансна во вонбилансна евиденција (и да продолжат со пренесување на) сите побарувања коишто се целосно резервирани подолго од една година. Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик започна да се применува од 1. јули 2019 година со што ефектот од споредбената основа се исцрпи во јули 2020 година. Оттука, разликите во годишните стапки на промена на кредитите со и без ефектот од извршените отписи се незначителни, поради што од августовското соопштение натаму овие споредби се прекинуваат.

⁷ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

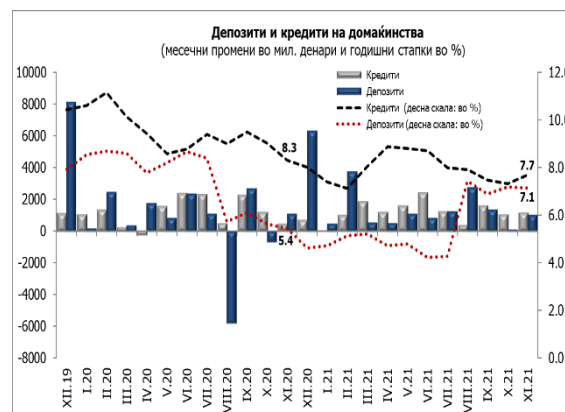
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Вкупните **депозити на корпоративниот сектор**, во ноември забележаа раст од 3,4% на месечно ниво. Месечниот раст главно се должи на зголемените депозитни пари, во услови на помал раст и на долгорочните и краткорочните депозити во странска валута, при остварен пад кај долгорочните и краткорочните депозити во денари. Споредено на годишно ниво, овие депозити се повисоки за 13,7%, поради растот на депозитните пари, краткорочните и долгорочните депозити во странска валута, при забележан пад кај краткорочните и долгорочните депозити во денари.
- Во ноември, кај вкупните **кредити на корпоративниот сектор**⁸ е остварен месечен раст од 1,0%, којшто во најголем дел е резултат на зголеменото кредитирање во денари. Во споредба со ноември претходната година, кредитите на корпоративниот сектор се зголемени за 7,4%, како резултат на повисоките кредити во денари и во странска валута, при поголем придонес на кредитите во денари.

Извор: НБРСМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата⁹

Извор: НБРСМ.

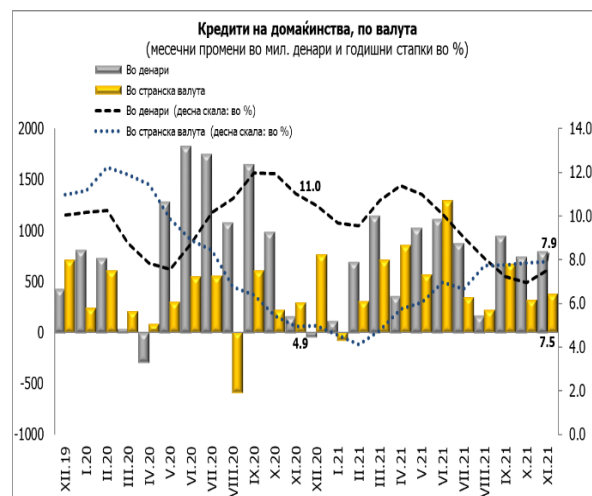
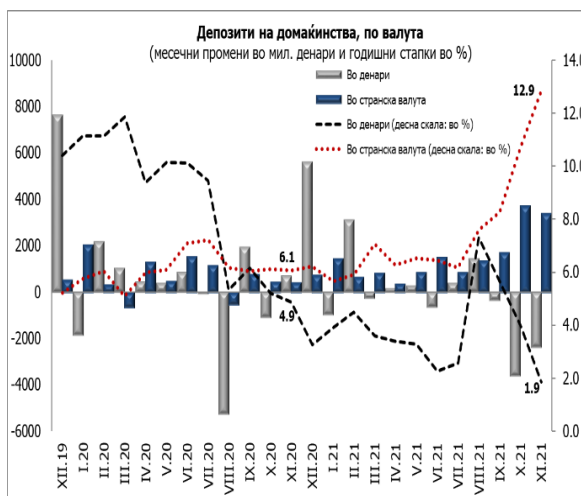
⁸ Почнувајќи од јуни 2018 година, а согласно со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамките на странската валута.

⁹ За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и самостојните вршители на дејност.

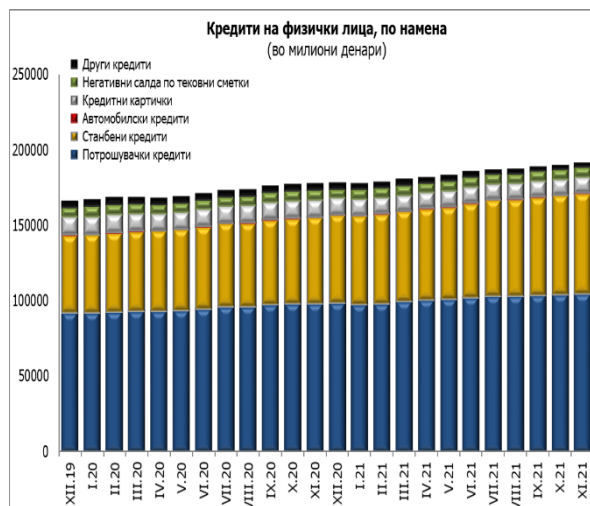

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Вкупните **депозити на домаќинствата**, овој месец, бележат месечно зголемување од 0,3%. Притоа, промената главно се должи на растот на краткорочните депозити во странска валута, при помал раст и кај долгорочните депозити во странска валута, додека депозитните пари, краткорочните и долгорочните депозити во денари бележат пад. На годишна основа, овие депозити се повисоки за 7,1%, во најголем дел поради зголемените краткорочни депозити во странска валута и депозитните пари, при помал раст и кај долгорочните депозити во странска валута, а во услови на пад кај долгорочните и краткорочните депозити во денари.
- Во ноември, **кредитите на домаќинствата** се повисоки за 0,6% на месечно ниво, при остварен годишен раст од 7,7%. Притоа, во услови на зголемување на кредитите во денари и во странска валута, растот на месечна и годишна основа е поизразен кај кредитите во денари.

Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	10.2021	11.2021	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	10.2021	11.2021	10.2021	11.2021
Потрошувачки кредити	93,440	94,982	97,850	98,772	104,384	104,956	13.5	10.0	9.9	6.9	6.3	6.8	0.5	0.5
Станбени кредити	52,959	54,392	55,985	58,306	65,648	66,443	13.9	13.8	14.0	13.6	16.0	16.1	1.0	1.2
Автомобилски кредити	306	292	291	282	243	238	-4.1	-8.6	-7.9	-10.9	-14.1	-17.9	0.7	-2.4
Кредитни картички	11,570	11,508	11,649	11,205	10,330	10,337	-4.5	-4.2	-2.6	-6.1	-10.8	-9.3	-0.5	0.1
Негативни салда по тековни сметки	6,499	6,205	6,280	5,818	6,570	6,537	-4.8	-9.4	-10.8	-5.0	1.3	1.2	1.5	-0.5
Други кредити	3,969	3,946	3,912	3,871	2,729	2,680	-6.7	-6.4	-6.7	-6.0	-29.8	-30.6	-1.3	-1.8

Извор: НБРСМ.

- Во ноември, гледано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, најзастапените категории – **потрошувачките и станбените кредити**, забележаа месечен раст од 0,5% и 1,2%, соодветно, при годишен раст од 6,8% и 16,1%, соодветно. Овој месец, кај **автомобилските кредити** е забележан пад од 2,4% и 17,9% на месечно и годишно ниво, соодветно, додека кредитите одобрени на **кредитни картички** бележат минимален месечен раст од 0,1%, при годишен пад од 9,3%. **Негативните салда на тековните сметки** се пониски за 0,5% на месечно ниво, додека на годишно ниво се зголемени за 1,2%. Во ноември, кај кредитите одобрени врз **други основи** е забележан месечен и годишен пад од 1,8% и 30,6%, соодветно.

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika.nspk

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 21 јануари 2022 година (референтен пресек заклучно со декември 2021).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).